

SURAT

Met de Sloterdijk zijn daarom uit Surat maar enige textiel en huishoudelijke zaken ontvangen en nog 26 stuks geschut en een mortier met munitie en gereedschap. Volgens een verdrag met de nawab, onder garantie van de Engelsen gesloten, moesten die worden afgevoerd. Daar deze kwestie te ingewikkeld en bovendien geheim is, wordt verwezen naar de geheime Suratse missive van 9 januari, die als bijlage in een aparte bundel wordt meegezonden. Daaruit blijkt dat het feit, dat een gewone vrouw op 26 juli 1762 naar onze loge was gevlucht, als voorwendsel is gebruikt om Compagnies loge, werf en tuin helemaal te blokkeren. Zij wilde straf voor een misdaad ontgaan en was naderhand alleen maar de stad uitgejaagd. Noch het aantonen van Compagnies onschuld, [fol. 181] noch het aanbod de vrouw uit te leveren hielpen. Het laatste was duidelijk niet de bedoeling van de blokkade, want de nawab kwam met een hele reeks eisen. De Engelsen moesten toen wel om bemiddeling gevraagd worden. Hun is de onwettigheid van de eisen van de nawab duidelijk gemaakt, waarop zij namens hem hebben geantwoord. De Engelsen wilden van geen matiging van de eisen horen. Nadat elke voorziening van levensmiddelen was afgesneden, moest het bestuur zich wel onderwerpen en ter voldoening van een stokoude pretentie 80.000 ropia en 200 ropia voor iedere dag van de blokkade tussen 26 juli en 1 oktober betalen en enige andere nog niet gespecificeerde geschenken geven. Het schreeuwende onrecht van deze behandeling hoeft niet belicht te worden en blijkt duidelijk uit de over en weer gewisselde brieven. [fol. 182] De Engelsen beweerden dat een zekere Roegnavas, die eerste minister van de nawab is geweest, onder ede heeft verklaard dat die 80.000 ropia voor het metselen van een stenen beschoeiing waren. Uit de geheime Suratse resolutie van 12 januari blijkt evenwel dat deze man zijn eed onder de hevigste dreigementen heeft afgelegd en deze zou herroepen, indien de Compagnie hem tegen zijn vijanden kon beschermen. Inmiddels moest nog de vernedering van het afvoeren van geschut boven 4 lb ondergaan worden en schriftelijk beloofd worden dat wegens het voorgevallene geen enkele eis aan de nawab zou worden opgelegd. De Engelse bemiddelaars gaven nog wel hoog op van al hun moeite de nawab tevreden te stellen. Uit de geheime brieven van het bestuur blijkt dat er tweedracht in de raad is ontstaan, toen tijdens de blokkade de directeur met drie leden op de werf en de secunde met vier andere leden op de loge opgesloten waren. [fol. 183] De zaken zijn door heen en weer schrijven en door geharrewar vertraagd. Daar wordt nog over gesproken. Dit zijn de ongelukken die samenhangen met de veranderingen in de Westerkwartieren. De lading van de Sloterdijk t.w.v. f 353.096 gaf te Surat een winst van f 260.876. Op de poedersuiker was de winst 117 %. Daarom is besloten om de Amstelveen, Vrouwe Rebecca Jacoba en Amelisweert de eerstvolgende keer daarheen te zenden, om te kunnen concurreren met de Engelsen, die ongetwijfeld veel suiker uit Manilla zullen aanvoeren. Dit staat in de resolutie van 12 april.)

KHARG

Kareek heeft in maart des voorleedene jaars een vijandelijk bezoek gehad van Benderiksche roofvaartuygen, die twee onser galwets onvoorsiens overvallen en vermeersterd hebben, met verlies aan onse zijde van zeeventien matrosen, die off gesneuvelde off gevangelijk weggevoerd sijn. Dog van de laasten hebben tien weder middel weeten te vinden om het te ontvlugten. 'S daags na den vermeerstering onser galwets landen tweehondert Benderikkers op 't eyland, en stroopten vijff dagen lang op de onweerbare inwooners, sonder egter onder het bereik van ons geschut te komen. En den 5^e april waren sij alweder verhuyst en men had tot op het afgaan der jongste berigten, die den 19^e october 1762 gedagteekent sijn, niets meer van hun vernomen.

Fol. 183v-184r.

(Het bestuur vroeg met een Engels schip hulp uit Surat, maar de bewapende vaartuigen die zijn gezonden, konden Kharg niet bereiken. Er zijn kosten gemaakt om de bewoners van het eiland en de goederen van de Compagnie te beschermen. Daarbij hielpen de broer